

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Onvs Ecclesiae. In hoc libro ... admiranda quædam ac
planè obstupenda, de septem ec-
clesiæ statibus,
abusibus quoq[ue] grauissimis, & futuris eiusdem
calamitatibus ex sanctor[um] pro-
phetijs & ...**

Pürstinger, Berthold

Coloniæ, 1531

VD16 ZV 12498

De plagis caristiae seu famis ac pestilentiae & reliquis. Cap. 50

urn:nbn:de:hbz:466:1-29969

DE PLAGIS PESTIS, FAMIS, EGESTATIS, &c.

- XXIII § Ergo nos Christiani accingamur cilicio, & primum nosipfos emendemus: deinde clementissimū deū inuocemus, ac eius imploremus sanctos, in quorū manu sunt gladij ancipites, processiones, & orones publicas & priuatas instituiamus, populus Christianus bona fide clamet ad deū: Conserua me domine quā speraui in te. Atq; dicat: Circūde derūt me canes multi, id est, Turc, concilium malignantiū obsedit me. Erue à framea deus animā meā, & de manu canis, id est, regis Turcæ: libera vnicā meā, matrem, scilicet ecclesiā. Manus peccatoris nō moueat me: Tota die cōstituebāt prælia: Custodi me domine de manu peccatoris, & ab hominibus iniquis eripe me, Equidem non multū, religioni Christianæ conducit inimicos nostros gladio vinci, Sed si Christiana acies intēdit cōfligere cum Turcis, dicat: Benedictus dñs deus q̄ docet manus meas ad præliū, & digitos meos ad bellū: Eripe me de gladio maligno, & de manu filiorū alienorū. Quia contra dominū est manus eorū. Tandem precemur deū misericordissimū. Domine misere re nostri, te enim expectamus, esto brachiū nostrū in mane, & salus nostra in tpe tribulationis. Tunc respondebit: Liberabo te de manu pessimorū, & redimā te de manu fortiū, scilicet Turcæ. Et sic saluū faciet egenū à gladio oris eorū, & de manu viciolēta pauperem populum Christianum. Et non secundum armorū potentiam, sed prout ipsi deo placet, dabit dignis victoriam.
- ¶ De plagis, pestis, famis, egestatis, atq; reliquis. Ca. L.
- V**lso de plaga gladij, restat de cæteris videre plagis: veluti em̄ in veteri testamento filiū Israel ob suā duritiā multipharia plagati sunt, domino cōminante: Si ambulaueritis ex aduerso mihi, percutiā vos septies propter peccata vestra inducamq; sup vos gladiū: quū confugeritis in vrbes, mittā pestilentiā in medio vestri, & trademini in manus hostiū, postq̄ confregero baculum panis vestri, ita vt decem mulieres in vno clibano coquant panes. Item Moyse ad populum: Mittet dñs super te famē & esuriam, adiunget tibi pestilentiā, donec consumet te de terra, pcutiet te dominus egestate, febris & frigore ardore & æstu, ac aere corrupto & rubigine donec pereas, ita tpe noui testamenti propter Christianorū pctā erunt pestilentia, & fames, ac terræ motus per loca terrosesq; de celo. Ait Naq; Hieronymus: Si quā fames & penuria & reg: omniū egestas opprimit mundū, sciamus hoc ex ira dei descendere, qui se in pauperibus fraudari loquit: Iustus itaq; deus peccatores consumet gladio, fame, & peste, in Hieremia inquiens visitabo eos p̄ quatuor species, scilicet plagas, quā homines confusi sunt, & afflicti propter vastitate terre, q̄a non venit pluuia in terra, quā multæ sunt auersiones nostræ, peccauimus. Et infra: Homines & bestia pestilentia magna morientur. Item, mittam in eis gladium & famem & pestem donec consumantur.
- I § Cæteræ morti, super equum pallidū sedenti, data est potestas interficere, non solū in gladio, sed etiā fame, & morte, & bestijs terræ. Et sic de alijs septē plagis veteris testamenti, quas mentio fit infra: Quia multa flagella peccatorū. Dictum est, p̄ quatuor species visitabit nos dñs, nam stricta dei iudicia sunt quatuor, scilicet gladius, fames, pestilentia, & malæ bestia. Hinc dñs ad Ezechielem: Dic heu ad omnes abominationes malorū domus Israel, id est, ecclesiæ, quia gladio, fame, & peste morituri sunt, & cōplebo indignationem meā in eis. Ira em̄ mea super oēm populum eius, gladius foris, pestis & fames intrinsecus, qui in agro est, gladio morietur, qui in ciuitate, pestilentia & fame deuorabuntur.
- Lucæ. 21 II § Chrus deniq; refert: Postq̄ gens contra gentē surrexerit in gladio, tunc per loca erūt terræ motus, & pestilentia, & fames, sed añ hęc oia (inqt) iniiciēt vobis manus suas & psequēter. Ecce prior ē plaga gladij, quā reliq; plagę sequuntur. Vnde dñs in Hieremia: Debello vos in manu extēta, postea homines & bestia pestilentia morientur. Idem p̄terea dñs in Esdra inquit: Ecce ego induco super orbē terrarum mala, gladium, & famem, & mortem, & interitum, propter quod super polluit iniquitas omnem terram. Ecce fames, & plaga, & tribulatio, & magna cōfusio, &c. missa sunt flagella. Oportet quippe contristari in varijs tentationibus, vt fit probatio fidei, omnis autem caro vt cœnum, & omnis gloria eius tanq̄ flos cœni, exaruit cœnum, & flos eius decidit.

Homo

III § Homo facilè in diuersas cadit infirmitates, quas præfertim pestilentiales, deus in pœnam peccati crebro mittit, in propheta comminando, dicens: Ecce ego suscitabo super Bâbylonem. i. Christianitatē confusam & sup eius habitatores. i. Christianos peruersos, qui cor suū leauerunt contra me, quasi ventum pestilentem, & mittam in Bâbylonem ventilatores & ventilabunt eā & demolientur terrā eius. Item alibi. Producam ignē de medio tui qui comedat te, & dabo te in cinerem super terram in conspectu omnium, & mittam tibi pestilentiam. s. ex corruptis elementis. Siquidem nobis peccatoribus omnia cœlestia & terrestria aduersabuntur, quoniā in Iob continentur hæc verba: Reuelabit cœli iniquitatē eius, & terra confurget aduersus eum. s. populū peccantem. Nam deus in cœlesti examine etiam iudicat peccatores, quos terrenæ leges condemnāt. Ideo iustus deus conuocabit contra nos peccatores cœlum & terram, & armabit omnē creaturā ad vltionem inimicorū suorum. Quinimō omnes creaturæ immutabuntur quasi recusantes seruire homini qui recusat seruire deo. Cœlū nempe, suis bonis influentijs subtrahit aut acriter immisissis, aduersabitur hominibus peruersis, instar salubris solaris aut acriter immisissis, aduersabitur hominibus peruersis, instar salubris solaris luminis quod offendit oculos sauciatos, elementa quæ turbabuntur, ignis fruges exiccabit, aer infectione venenosa replebit, aqua frigore & inundatione abundabit, terra fructū suū non dabit, Infernus ore aperto peccatores deglutandos continuo præstolatur.

III § Porrò Iohānes Baptista Birgittæ reuelauit istud quod in mille annis, vtpote in prioribus statibus, non fuit tanta ira dei super mundū vti nunc. s. in præsentibus quinto & sexto statibus. Misericors denique dominus nos hæcenus plerisque admonitionibus pulsauit, quibus tamen spretis, in cōsuetis peccatis obdura mur. Merito igitur pestilentia & cæteræ infirmitates immaturæ, fames atque alia incōmoda euenient Christianitati, quia nos Christiani ingrati dona dei accipimus, eisque donis abutimur, neque honorem deo debitū impendimus, idcirco qui nolimus deum læti cognoscere, intelligere ipsum cogemur tribulati. Identidem nobis scriptura minitatur, quasi hac vice mittat deus omnes plagas suas super populum Christianū, vt is populus sciat se iniustum ac deum esse iustissimū in omni terra. Atat ob animarum nostrarum infirmitatem altissimus nos in varios corporum morbos inducit, potissime pestilentiaque labe plerumque plectuntur mortales. Hoc in veteri lege reperitur quando contumaci Pharaoni dominus dixit: Percutiam te & populum tuū peste. Item ad incredulos Iudæos: Feriam eos pestilentia atque consumam. Sic David ex oblatiis pœnis elegit plagā pestilentia, quā dñs in Ezechiele pluries nobis cōminatur, prout etiam in euangelio facit. Multatō quidem & flagellato pestilente, stultus siue paruulus sapientior erit.

V § Morbo in super Gallico, incurabili quidem, gens Christiana multo iam tempore conficitur. De quo scriptum est: Percutiet te dñs vlcere Aegypti, scabie quoque & pruriginē, ita, vt curari nequeas. Sunt præterea in hominibus vlcera & vesicæ turgentes in vniuersa Europa. Alijs denique ægritudinibus insolitis ipsum genus humanū absque omni spe salutis diutissime laborat, totque infirmitates & defectus in terris Christianorū, imō tā variā morborū genera increbrescūt vt nec libris medicorū cuncta sint cōprehensa. Vide ergo quātas ob nostra facinora huius vitæ calamitates diuina iustitia nobis ad præsens præmonstrat. Inde vehemēter est formidandū, ne in futurū multa maiora damna nos concutiant.

VI § Rursus famem patiemur vt canes, siquidem plagam famis deus nobis comminatur per Ezechielem: Ecce (inquit) ego conteram baculum panis in Hierusalem. i. in præsentī ecclesia seu Christianitate, & comedent panē suū in pondere & in solitudine, & aquam in mensura & in angustia bibent, vt deficientibus pane & aqua, corruat vnusquisque ad fratrem suū & contabescat in iniquitatibus suis. Et infra: Et cōplebo furorem meum quando misero sagittas famis pessimas, quæ erunt mortiferæ. Et infra: Terra cū peccauerit mihi, vt p̄uaricet præuaricās extendam manum meam super eam & conteram virgam panis eius & immittā in eam famem & interficiam de ea hominem & iumentum.

VII § Oseas quoque de penuria potus ait: Adducet vrentem ventum dominus

Hiere. 19

Ezech. 28

Iob. 20

De p̄g. di. 3. c
sceleratio i f̄i
Sap. 5E. ca. 38. §. 7
& j. eo. §. 7.

4. Bir. 154

Exodi. 9

Exod. 9.
Num. 14
2. Reg. 24
Ezech. 6. 7.
14. 28. 33. 38Deut. 28
Exodi. 9Psal. 58
Ezech. 4Ezech. 5
Ezech. 14

Osee. 13

- Amos. 8. nus de deserto ascendentem, & siccabit venas eius, & desolabit fontem eius. Eodē modo per alium prophetam inquit dominus: In illa die occidet sol meridie, ut pote per frigora æstiva, & obscura, s. aura tenebræ scæe faciam terrā in die luminis, & cōuertam festiuitates vestras in luctū, & omnia cantica vestra in planctū. Et mittam in terrā famē. Et infra: Ponā oculos meos super eos in malū, & nō in bonum. Et dñs deus exercitū, qui tāgit terrā & tabescet, scilicet in fœcūditate. Et lugebūt omnes habitātes in ea. Alibi deniq; dicit dñs: Domus mea. s. ecclesia ē deserta, & vos festinaftis vnusquisq; ad domū suā, utpote quærēdo propriū cōmodum, nō dei honorē, propter hoc super vos prohibiti sunt cœli ne darēt rorem, & terra prohibita est, ne daret germē suū, & vocauit siccitatem super terram. Quæ quidem terra maledicta est propter præuaricationē nostrā. Ideo deus vocauit faciem super terrā, & omne firmamētum panis cōtriuuit.
- Daniel. 9. VIII § Stillaui itaq; super nos maledictio & detestatio, quæ scripta est in libro dei: Vigilauit nempe dominus super malitiam nostram, & adduxit eam super nos, quia iustus dominus in omnibus operibus suis, & quia nō audiuius vocem eius, idcirco recessit à nobis. Nam si deus nobiscum esset, quis cōtra nos? At filij sponsi lugere nō possunt quamdiu cum illis est sponsus, venerunt autem iam dies quibus ablatus est à nobis sponsus propter nostra delicta, quoniam longe à peccatoribus salus. Ergo his nostris temporibus aliquando ieiunabimus, id est, famē patiemur, quia omne legitimū ieiunium à nobis est explosum, nam per quæ peccat quis, per hæc & torquetur. Plures deniq; alias aduersitates sustinebimus, ut sunt frigora intensa aut similia elemētatiua incōmoda, quæ nobis in tēporalē pœnā dirigit dñs: Qui operit cœlū nubibus, & parat terræ pluuiā, Qui dat niuē sicut lanā, nebulam sicut cinerem, & spargit, Mittit cristallum, id est, glaciem duratam suam sicut buccellas, ante faciē frigidis eius quis sustinebit? O domine, Terribilis es quis resistet tibi? extic ira tua.
- IX § Quæ præterea plagæ in ecclesiæ terris eueniēt. Esaiæ prognosticāte: Esaiæ. 24. Ecce dominus dissipabit terrā. s. Christianorū terrena sequētium, & nudabit eā dem terrā ac affliget faciem eius, & disperget habitatores eius, cōfractione confringetur terra, cōtritione cōteretur terra. Et infra: Deus detrahet terram vsque ad puluerem, cōculcabit eam pes pauperis & gressus egenorū. Cum tu domine feceris iudicia tua in terra, iustitiam discēt inhabitatores orbis. Ecce dominus egredietur de loco suo ut visitet iniquitatem habitatoris terræ contra eū. Omnipotens equidem visitator nos peccatores velociter visitabit in egestate & ardore, q cōficiet oculos nostros & cōsumet animas nostras.
- Exodi. 5. X § Attamē ipse deus Christianorū prius vocat nos, ut eamus de vitijs nostris ad salubres virtutes per viam trium dierum in solitudinem, & sacrificemus domino deo nostro, ne forte accidat nobis pestis aut gladius, aut alia queuis plaga. Hæc via Christus est, qui ait: Ego sum via, veritas & vita, quem sequi debemus tribus diebus, utpote, corde, ore & opere, hoc est, cōtritione, confessione & satisfactione. Quibus pueniemus ad solitudinē, vbi in humilitate & animi quiete verba vitæ addiscimus ac adimplemus, & vbi sacrificium deo spiritus cōtribulatus. Tunc deus acceptabit sacrificium iustitiæ, tūc euademus, saltem spiritu patientiæ, plagæ aduersitates, eundemq; spiritum nostrum integrum seruabimus vsq; in diem iudicij. Sequitur modo de plaga inundationis, quam sacræ literæ nobis minantur. Sed quia huiusmodi inundationem quidam scioli calculationibus Astrologicis euenturam præfiniunt, ideo scrutari volo vires & scripturas, tum Astronomiæ artis liberalis seu quadriualis, tum etiam Astrologiæ, quam pono esse mathematicam, ab arte Astronomiæ sumptam.

De licita Astronomia. Cap. LI.

Gerfon in
trilog. astro
nomiæ.
Deute. 4

Astronomia est scientia nobilis & admirabilis, vna de septem artibus liberalibus, q non sine arithmetica discitur, quoniā tota fere numeris & mensuris constat, supputans tempora ac docēs motus cœli, cursus & situationes syderum, molesq; orbium, & nō solum est licita, sed etiā necessaria, Deus em̄ solem & lunam, cæteraq; cœli astra creauit in ministeriū cūctis gētibus

§. c. 47. §. 2.
& j. c. 62. §.
10.
§. c. 27. j. pr.
& §. c. 34. §.
6.
§. eo. §. 3. &
j. c. 51. §. 8
§. c. 36. §. 7.
& j. eo. §. 9.
§. eo. §. 6. &
j. c. 64. §. 4.
§. c. 43. §. 7.
& j. c. 57. §. 5
j. c. 57. §. 6.
in fi.
§. c. 43. §. 10
& j. c. 66 §. 12
§. c. 49 §. 22
& j. c. 57. §.
4.
j. c. 52. §. 1
§. c. 49. §. 20
& j. ca. 53. §.
10.
§. eo. §. 7. &
j. c. 51. §. 7
§. c. 14. §. 7.
§. c. 31. §. 1
§. ca. 53. §. 3.
& per 10.

j. eo. §. 2
j. c. 52. §. 12,
j. eo. §. 6